

Notitie

AAN Thijs Koelemeijer
Projectleider

KOPIE AAN

VAN Co Stompé
Verkeerskundig Ontwerper

DOORKIESNUMMER

DATUM 5 februari 2024

AANTAL PAGINA'S

ONDERWERP Afsluiten doorsteek Lijnbaan, Krommenie

Bewoners willen sluiting doorsteek Lijnbaan

De gemeente is bezig met het opnieuw inrichten van een woonwijk in Krommenie. Op 25 mei 2023 organiseerde het projectteam een bewonersavond waar geïnteresseerden aandachtspunten voor verbeteringen konden delen. Vervolgens presenteerde de gemeente op 27 november 2023 een voorlopig ontwerp. Tijdens beide avonden hebben bewoners de gemeente gevraagd en de noodzaak benadrukt om de doorsteek tussen de Lijnbaan en het winkelgebied (voor motorvoertuigen) af te sluiten. Want zo zeggen zij, de Lijnbaan dient nu als sluiproute, de kruispuntsituatie is onoverzichtelijk, er wordt te hard gereden, verkeer rijdt vanuit de doorsteek via de Lijnbaan tegen de richting in naar de Weverstraat en er rijdt – ondanks het verbod – bevoorradend (vracht)verkeer door de straat. Kortom, de bewoners ervaren overlast van de doorsteek.

De eigenaar van het winkelterrein, de BEKU, PLUS, Action en Scapino pleiten voor behoud

Uit correspondentie tussen de projectleider en de eigenaar van het winkelterrein, BEKU, PLUS, Action en Scapino blijkt dat zij de doorsteek graag open willen houden. Dit hebben zij ook op 27 november tijdens de presentatie van het voorlopig ontwerp kenbaar gemaakt. De voornaamste argumenten zijn dat klanten de doorsteek gebruiken, deze toegang biedt voor personeel, laad- en losverkeer en bij calamiteiten als doorgang dient voor nood- en hulpdiensten. Ook zetten zij vraagtekens bij de gekozen oplossing en vragen zij zich af of andere maatregelen ook effectief kunnen zijn.

Geen directe verkeerskundige noodzaak tot afsluiten waargenomen

Op maandag 25 september 2023 heeft de verkeerskundig ontwerper uit het projectteam van ongeveer 16.35 u tot 17.25 u (het drukste uur in de avondspits) als eerste inventarisatie een kleinschalig verkeersonderzoek uitgevoerd. Uit de verkeerstelling blijkt dat tijdens dit spitsuur ongeveer 14 motorvoertuigen en 70 (brom)fietsers gebruik maakten van de doorsteek. Twee van deze motorvoertuigen kwamen van de Weverstraat; de route die volgens bewoners als sluiproute dient. Tijdens de meting heeft de verkeerskundige geen vrachtverkeer gezien. Ook reed het verkeer met lage snelheid, heeft de kruispuntsituatie redelijk overzichtelijk gefunctioneerd en verliep de verkeersafwikkeling voldoende veilig. De verkeerskundige ziet geen aanleiding om aan te nemen dat de normale dagelijkse situatie structureel afwijkt van het beeld tijdens het verkeersonderzoek. Echter is het onderzoek te beperkt om te concluderen dat de probleemsignalen van bewoners helemaal niet plaatsvinden.

Resultaten aanvullend onderzoek

Om meer zicht te krijgen of en in welke mate de probleemsignalen van bewoners plaatsvinden is aanvullend onderzoek noodzakelijk. In opdracht van de gemeente Zaanstad heeft X stream van 13 januari tot 1 februari 2024 op meerdere locaties doorlopend metingen uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek heeft X stream de intensiteiten (per voertuigklasse), rijrichting en snelheid onderzocht.

Geen sprake van sluipverkeer

Uit dit onderzoek blijkt van sluipverkeer geen sprake. We spreken van sluipverkeer als verkeer door capaciteitsproblemen op andere wegen een route rijdt die daar niet voor bedoeld of geschikt is. Tijdens de eerste week van de metingen was er sprake van verkeershinder op het omliggende (hoofd)wegennet, maar dit had geen invloed op de intensiteiten van de doorsteek. Ook zijn er geen duidelijke pieken in de verkeersstromen zichtbaar, terwijl dit normaal gesproken tijdens de drukste spitsuren (woon-werk verkeer) wel het geval is. De verkeersstromen zijn grotendeels gelijkmatig over de dag verdeeld en gedurende de openingstijden van de winkels. Onder andere uit deze analyse blijkt dat de doorsteek vooral een aantrekkende werking heeft voor gemotoriseerd verkeer van en naar de winkels. Uit de metingen kan voorzichtig geconcludeerd worden dat hierdoor tenminste een verdubbeling ontstaat van het aantal voertuigen (± 325 mvt/etm) wat door de Lijnbaan rijdt.

Verkeer rijdt een lage snelheid

Voor de Lijnbaan en de doorsteek geldt een maximale snelheid van 30 km/uur. Nagenoeg al het gemotoriseerde verkeer wat van de doorsteek gebruik maakt blijft ruim onder die snelheid. 85% van het verkeer rijdt niet sneller dan 17 km/uur; 95% van het verkeer blijft onder de 19 km/uur. Van de 5742 gemeten motorvoertuigen zijn er slechts vijf voertuigen (0,1%) geweest die de maximum snelheid van 30 km/uur overschreden. Dat betekent dat het grootste deel van het verkeer stapvoets rijdt en voldoet aan het gedrag wat op deze locatie gewenst is; van een snelheidsprobleem is dus geen sprake.

Gesloten rijrichting wordt niet genegeerd

Gemiddeld rijden er dagelijks drie motorvoertuigen tegen de richting in over de Lijnbaan (tussen de doorsteek en de Weverstraat). Deze metingen zijn met dubbele tellussen uitgevoerd. De volgorde waarin de lussen bereiden worden zegt iets over de rijrichting van het voertuig. In dit geval lagen de tellussen langs parkeervakken. Deze parkeervakken worden over het algemeen achteruit in gereden. Het is dus zeer aannemelijk dat deze metingen voortkomen uit het achteruit inparkeren en niet uit het tegen de richting in rijden van de Lijnbaan.

Er rijdt groot (bevoorradend) vrachtverkeer

Op een gemiddelde werkdag rijden er acht zware en middelzware voertuigen via de doorsteek. Onder deze classificatie vallen bussen en vrachtauto's. De helft van deze bussen en vrachtauto's komen vanaf de Weverstraat de Lijnbaan in, ondanks dat hier een vrachtwagenverbod geldt. De overige bewegingen komen van en gaan naar de Zonnelaan. Op dagelijkse basis rijdt er ook een grote vrachtwagen met trailer (ook wel trekker met oplegger genoemd).

Weging van belangen, argumenten, alternatieven en gevolgen resulteert in afsluiten doorsteek
De Lijnbaan is een smalle woonstraat waar de verblijfsfunctie en dus de kwaliteit van verblijven zwaarder weegt dan de verkeersfunctie. Dat wil zeggen dat gemotoriseerd verkeer (anders dan de verkeersbewegingen van bewoners zelf) zo veel mogelijk beperkt moet worden; structureel doorgaand verkeer is dus niet gewenst. Het ontsluiten van een winkelgebied op een woonstraat als de Lijnbaan gaat tegen deze gedachte in. Deze ontsluiting zorgt in de Lijnbaan immers voor tenminste een verdubbeling van het gemotoriseerde verkeer en de aanwezigheid van (groot) bevoorradend vrachtverkeer. (Groot) vrachtverkeer in straten zoals de Lijnbaan zijn in het kader van verkeersveiligheid ongewenst. Hierbij speelt ook mee dat er gedeeltelijk oude woningen staan met een gevoelige fundering voor trillingen.

Ondernemers geven als voornaamste argumenten tegen de sluiting aan dat dit de bereikbaarheid voor klanten, personeel, laden/lossen en nood- en hulpdiensten ongewenst vermindert. Uit het onderzoek blijkt dat de voertuigen die van de doorsteek gebruik maken inderdaad geen toevallige passanten zijn. De doorsteek wordt niet als sluiproute gebruikt, maar vooral door winkelbezoekers uit de omliggende wijk(en), personeel en bevoorradend (vracht)verkeer. Het is echter de bedoeling dat deze doelgroepen gebruik maken van de hiervoor bedoelde entree aan de Heiligeweg.

Gezien de beschreven verkeerskundige uitgangspunten en onderzoeksresultaten is het gewenst om aanvullende maatregelen te treffen. Maatregelen zoals snelheidsremmers, éénrichtingsverkeer, enz. zijn tijdens de inloopavond van 27 november 2023 gezamenlijk met bewoners en ondernemers besproken maar blijken niet haalbaar en/of lossen niet alle mogelijke problemen op. En omdat er een acceptabel alternatief beschikbaar blijft, lijken de ondernemers niet onevenredig geraakt door het afsluiten van de doorsteek. Het is immers aannemelijk dat alle doelgroepen ook bij het afsluiten van de doorsteek bekend zijn met en gebruik zullen maken van de hiervoor bedoelde entree aan de Heiligeweg. Daarnaast blijft de doorsteek toegankelijk voor (brom)fietsers, in lijn met het gemeentelijke beleid om het gebruik van fietsverkeer te faciliteren en stimuleren.

Daarnaast hebben de nood- en hulpdiensten (Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland) aangegeven dat zij zich de signalen van de bewoners kunnen voorstellen en sluiting onder bepaalde voorwaarden mogelijk is (minimale doorgang van 3.50 meter met in het midden een uitneembare paal om gemotoriseerd verkeer alsnog te weren). De ondernemers maken zich zorgen dat door het uit moeten nemen van de paal bij een calamiteit cruciale tijd verloren gaat. Deze beoordeling laat de gemeente aan de Veiligheidsregio over en zij zijn zelf van mening dat dit een acceptabele oplossing is.

Daarom heeft het projectteam gezamenlijk besloten de doorsteek af te sluiten voor motorvoertuigen. Als gevolg hiervan is het gewenst om op de Lijnbaan ook tussen de doorsteek en de Zonnelaan éénrichtingsverkeer in te voeren. De vormgeving van de doorsteek en het uitbreiden van éénrichtingsverkeer op de Lijnbaan is op 27 november 2023 aan bewoners en ondernemers gepresenteerd.